

TMSP

Terminologie

- Sociální – z latinského *socialis*, společenský, od *socius*, společník, se v současném pojmosloví spojuje s mnohými dalšími přívlastky, tyto přívlastky více specifikují zájem příslušného oboru jako např. sociální de viace, sociální patologie, sociální záchranná síť
- V historickém kontextu je taky známe jako charita. Tento pojem je dnes využíván pro označení organizace – zpravidla církevní, která se zabývá poskytováním služeb pro osoby znevýhodněné.
- V literatuře minulého tisíciletí – XVIII a XIX století byl využíván v českých zemích pojem „lidumilství“ (Červinková-Riegrová, 1887). Pod tímto pojmem byly myšleny různé formy pomoci osobám znevýhodněným – od chudých po osoby s postižením nebo nemocných. Dnes bychom význam tohoto slova spojovali s pojmem altruistické jednání.
- Sociální práce má dva rozměry – praktický ve formě konkrétní pomoci, a společensko-vědecký ve formě rozvoje a utváření příznivých společenských změn, tak aby případně k sociálním událostem nedocházelo.
- Průmyslová revoluce – welfarestate,

Sociální pracovníka a stát

- Je vykonavatelem pomoci
- Je očima státu – reformní paradigma

Sociální politika a sociální práce

- Sociální politika – soustava různých politik
- Sociální práce
- Zdravotní politika
- Vzdělávací politika
- Ekonomika

Právní vymezení

- Charta lidských práv - ústavní zákone č. 23/1991Sb.
- Listina práv dítěte – zákon č.104/1991Sb.
- Občanský zákoník – zákon č. 89/2012Sb. - §655 – 955
- Zákon o hmotné nouzi – č.111/2006Sb.
- Zákon o sociálně právní ochraně – č.359/1999Sb.
- Zákon o sociálních službách – č.108/2006Sb.
- Vyhláška – č.505/2006Sb. Standardy kvality sociálních služeb
- Vyhláška – č.401/2012Sb. Standardy kvality výkonu SPOD

Charta lidských práv

- **Čl. 5**

Každý je způsobilý mít práva.

- **Čl. 6**

(1) Každý má právo na život. Lidský život je hoden ochrany již před narozením.

(2) Nikdo nesmí být zbaven života.

- **Čl. 10**

(1) Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.

(2) Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.

- **Čl. 26**

- (1) Každý má právo na svobodnou volbu povolání a přípravu k němu, jakož i právo podnikat a provozovat jinou hospodářskou činnost.
- (2) Zákon může stanovit podmínky a omezení pro výkon určitých povolání nebo činností.
- (3) Každý má právo získávat prostředky pro své životní potřeby prací. Občany, kteří toto právo nemohou bez své viny vykonávat, stát v přiměřeném rozsahu hmotně zajišťuje; podmínky stanoví zákon.
- (4) Zákon může stanovit odchylnou úpravu pro cizince.

- **Čl. 27**

- (1) Každý má právo svobodně se sdružovat s jinými na ochranu svých hospodářských a sociálních zájmů.
- (2) Odborové organizace vznikají nezávisle na státu. Omezovat počet odborových organizací je nepřípustné, stejně jako zvýhodňovat některé z nich v podniku nebo v odvětví.
- (3) Činnost odborových organizací a vznik a činnost jiných sdružení na ochranu hospodářských a sociálních zájmů mohou být omezeny zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu bezpečnosti státu, veřejného pořádku nebo práv a svobod druhých.
- (4) Právo na stávkou je zaručeno za podmínek stanovených zákonem; toto právo nepřísluší soudcům, prokurátorům, příslušníkům ozbrojených sil a příslušníkům bezpečnostních sborů.

- **Čl. 28**

Zaměstnanci mají právo na spravedlivou odměnu za práci a na uspokojivé pracovní podmínky. Podrobnosti stanoví zákon.

Občanský zákoník

- § 3

(1) Soukromé právo chrání důstojnost a svobodu člověka i jeho přirozené právo brát se o vlastní štěstí a štěstí jeho rodiny nebo lidí jemu blízkých takovým způsobem, jenž nepůsobí bezdůvodně újmu druhým.

(2) Soukromé právo spočívá zejména na zásadách, že

a) každý má právo na ochranu svého života a zdraví, jakož i svobody, cti, důstojnosti a soukromí,

b) rodina, rodičovství a manželství požívají zvláštní zákonné ochrany,

c) nikdo nesmí pro nedostatek věku, rozumu nebo pro závislost svého postavení utrpět nedůvodnou újmu; nikdo však také nesmí bezdůvodně těžit z vlastní neschopnosti k újmě druhých,

d) daný slib zavazuje a smlouvy mají být splněny,

e) vlastnické právo je chráněno zákonem a jen zákon může stanovit, jak vlastnické právo vzniká a zaniká, a

f) nikomu nelze odepřít, co mu po právu náleží.

- **(3)** Soukromé právo vyvěrá také z dalších obecně uznaných zásad spravedlnosti a práva.

- **§ 81**

- **(1)** Chráněna je osobnost člověka včetně všech jeho přirozených práv. Každý je povinen ctít svobodné rozhodnutí člověka žít podle svého.
- **(2)** Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.

Zákon 108/2006Sb. O sociálních službách

- § 1

(1) Tento zákon upravuje podmínky poskytování pomoci a podpory fyzickým osobám v nepříznivé sociální situaci (dále jen "osoba") prostřednictvím sociálních služeb a příspěvku na péči, podmínky pro vydání oprávnění k poskytování sociálních služeb, výkon veřejné správy v oblasti sociálních služeb, inspekci poskytování sociálních služeb a předpoklady pro výkon činnosti v sociálních službách.

- § 3

Pro účely tohoto zákona se rozumí

- a)** sociální službou činnost nebo soubor činností podle tohoto zákona zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení,
- b)** nepříznivou sociální situací oslabení nebo ztráta schopnosti z důvodu věku, nepříznivého zdravotního stavu, pro krizovou sociální situaci, životní návyky a způsob života vedoucí ke konfliktu se společností, sociálně znevýhodňující prostředí, ohrožení práv a zájmů trestnou činností jiné fyzické osoby nebo z jiných závažných důvodů řešit vzniklou situaci tak, aby toto řešení podporovalo sociální začlenění a ochranu před sociálním vyloučením,

Co je sociální práce

- vysoce specializovaná pomáhající činnost, jejímž cílem je zvyšovat nebo stabilizovat kvalitu života lidí, u kterých je tato kvalita ohrožena nebo omezena
- vykonávána kvalifikovanými sociálními pracovníky, a jako taková přináší zlepšování situace ohrožených osob a přispívá k jejich optimálnímu fungování ve společnosti
- je postavena na koncepci lidských práv a sociální spravedlnosti jako základních hodnotách
- činnost, jež na všech úrovních směřuje k vyšší sociální soudržnosti, optimálnímu fungování společnosti a udržení zdravého společenského klimatu
- ovlivňování společenského prostředí tak, aby neposilovalo nerovné podmínky

Sociální práce je profesionální aktivita zaměřená na pomáhání jednotlivcům, skupinám, či komunitám zlepšit nebo obnovit jejich schopnost sociálního fungování, a na tvorbu společenských podmínek, příznivých pro tento cíl. Národní asociace sociálních pracovníků, NASW, 1973 (in Navrátil, 2001).

Sociální práce v našem pojetí

- Působit preventivně – posilovat funkční společnost
- Působit „léčebně“ – pomáhat ohroženým lidem k funkčnosti
- Celkově – umožnit a vést k rozvoji potenciálu jednotlivců, skupin, společnosti
- Sociální práce jako multidisciplinární obor

K čemu slouží teorie a metody sociální práce

- Schopnost analyzovat – kdo je klient
- Schopnost sledovat „úkol“ z různých perspektiv
- Znalost různých přístupů
- Znalost různých metod práce
- Expertnost na proces
- Evaluace

K čemu jsou teorie

- Znalost
- Dovednost
- Zkušenost

Reflektující týmy

- Co má za úkol sociální politika, sociální práce
- Kdo je klient – z jakého pohledu

- Osoby bez přístřeší, on – má příležitostnou práci, ona je na vozíčku – amputace nohy, chtějí společně žít
- Rodina – 3 děti, jedno poruchy chování, záškoláctví – v péči kurátora
- Rodina – 3 děti, žijí ve vyloučené lokalitě, rodiče nemají stálé zaměstnání
- Rodina – 3 děti, jedno má svěřeno do pěstounské péče, toto dítě se s biologickou rodinou pravidelně setkává. Umístěno do NRP z důvodů nedostatečných rodičovských kompetencí rodičů.

Úkoly sociální práce

- Mikro:

Sociální pomoc

Rozvoj potenciálu

Pomoc s čerpáním služeb

- Mezo:

Řešení na úrovni široké rodiny

Práce s komunitami

Problematika měst a obcí – komunitní plánování

- Makro:

Reforma společnosti

Změny systému

Nové kategorie pomoci

Potřeby